

השימוש בקריקטורות כאמצעי תעמולה בידי חזבאללה

שלמה ע' גולדמן והדס רוט*

תקציר

מאמר זה בוחן את השימוש שנעשה על ידי חזבאללה בקריקטורות כאמצעי תעמולה. המחקר ניתח מעל למאה קריקטורות שנדגמו מכל הקריקטורות שפורסמו על ידי הארגון באתר החדשות שלו באנגלית. הקריקטורות נותחו על ידי שני מנתחים ותוצאותיה הושושו לשם בדיקת מהימנות. לשם ניתוח הקריקטורות פותח כלי מחקרי ייעודי וראשוני מסוגו לניתוח קריקטורות. תוצאות הניתוח הכמותני מעלות כי חזבאללה ער לחשיבות התעמולה בכלל ולחשיבות השימוש באינטרנט בפרט. הביקורת שמעלה הארגון מופנית כלפי חוץ בלבד. הקריקטורות לא משמשות לבידור והומור אלא לשם ביקורת והעברת מסרים פוליטיים. המסרים בקריקטורות ישירים ובוטים ובמקרים רבים אף אלימים. לפיכך, הקריקטורות משקפות את מפת האינטרסים של הארגון ואויביו העיקריים. בשונה מהמצופה ישראל אינה מושא הביקורת העיקרי של הקריקטורות אלא ארצות-הברית. הארגון לא פועל הסברתית בשתי זירות נפרדות אלא מעביר מסרי דומים באנגלית ובערבית. מסדרת הקריקטורות עולה כי חזבאללה רואה עצמו כשחקן אזורי ולא שחקן לבנוני.

* ד"ר שלמה עוגן גולדמן מרצה במכללת אורות ישראל התכנית לניהול וארגון מערכות חינוך

Ogen.goldman@mail.uhji.ac.il

ד"ר הדס רוט מרצה במכללה האקדמית הדסה החוג לפוליטיקה ותקשורת roth.hadas@gmail.com